

ալ ծանօթ էր, այդ գետնին վրայ ալ կը թուի թէ վաստակներ ունեցած է:

Յակոբ քհ. Կեսարացի կը հաստատէ թէ Հայ Եկեղեցւոյ այս նախանձախնդիր վարդապետը հմուտ էր «Ուսուրդային եւ երկու երկրաչափականին շի եւ անքերի», և երկու գիրք յօրինած է «Թվականի եւ պատմութիւնի յԱդամայ մինչեւ ի մեր ՌՁԵ (= 1636) թուին» (Յակ. ք. Կեսարացի), որոնց համար «աշխատեալ (եր) մինչեւ վախճանն իւր» (*):

Սակայն այս գործը ցարդ անծանօթ կը մնայ: Սամուէլ Անեցիի հրատարակիչը Արշակ Տէր Միքէլեան գիրքին կցած է յաւելուածներ՝ որոնց երկրորդն է «Թարիլս Տանկաց», որուն հեղինակը տեսնելով որ Գրիգոր վարդապետ մըն է՝ վերագրած է

(*) Հոս հետաքրքրական իրողութիւն մը կայ, որ առանց երբեք աղարտել ուզելու Կեսարացիի յիշատակը կամ անոր եղբորորդւոյն գրածին ճշմարտութիւնը, կ'ուզենք մասնանշել: Դարանաղցի (էջ 370) Սրապիոն Ուռհայեցիի վրայ գրած ատեն կ'ըսէ թէ «այս մեծ Սրապիոնս արարեալ էր պատմագիրս Գեղեցկայարմարս և բերելով մինչ ի թվականին ՌԾ (= 1601) հասուցեալ, եւ ոչ է յայտ՝ թէ զմենչ եղեւ գրեալն, այլ ծածկեալ եղեւ ի նախանձոտաց եւ յանհաւանից...»: Արդեօք Կեսարացի ա՛յս գործն է որ շարունակած է: Կը սարակուսիմ. եւ կամ Դարանաղցի վերջին չարամտութիւն մը կ'ընէ ընդդէմ Կեսարացիի: